

Raytracing

I. Bobuskyy*, D. Humpál**, H. Jemelík***, T. Pokorný***

*Gymnázium Benešov, ** Gymnázium Christiana Dopplera, ***Gymnázium Brno, tř. Kpt. Jaroše

xtompok@gmail.com

Abstrakt

Raytracing je globální zobrazovací metoda, jejíž cílem je fotorealistické zobrazování. V rámci našeho miniprojektu jsme implementovali základní podobu algoritmu raytracingu a při renderování několika scén jsme ověřili její funkčnost.

1 Úvod

Pomocí raytracingu (tj. sledování paprsku) lze do značné míry fotorealisticky renderovat (zobrazovat) 3D scénu popsanou pomocí geometrických objektů. Podstata raytracingu vychází z geometrické optiky a jeho výhodou je jednodušnost algoritmu i snadná implementace. V určitých modifikacích se používá jako základní součást komplexních algoritmů pro fotorealistické zobrazování, jejichž výsledkem je mimo jiné zachycení co možná nejširší škály efektů.

2 Princip

Princip spočívá v tom, že každým pixelem průmětny vedeme paprsek směrem od pozorovatele (resp. středu promítání). Barva pixelu vznikne složením barev mnoha paprsků.

Šíření světla (v základní verzi algoritmu)

Najdeme nejbližší povrch, který paprsek protíná (od kterého přichází). Světlo přicházející z toho bodu obecně tvoří:

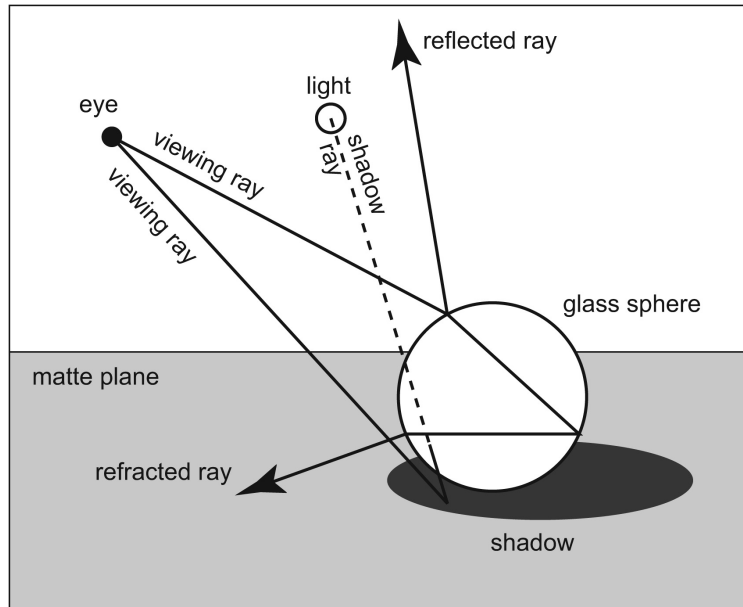
1. ambientní osvětlení objektu
2. difuzní odraz, tj. světlo vzniklé přímým difuzním odrazem (bodových) světelných zdrojů od povrchu
3. zrcadlový odraz světelného zdroje
4. světlo přicházející od jiného objektu a odražené v odpovídajícím směru
5. světlo procházející průhledným objektem

První tři složky popisuje tzv. Phongův osvětlovací model [2].

Sledování paprsku

V algoritmu se sledují následující typy paprsků (Obr. 1):

1. primární paprsek (viewing ray) - paprsek směrem od pozorovatele
2. sekundární paprsky vycházejí z bodu dopadu primárního paprsku. Jedná se o
  - (a) stínový paprsek (shadow ray) - jeho úkolem je zjistit, zda se místo dopadu nachází ve stínu. Z místa dopadu je vyslán stínový paprsek ke každému světelnému zdroji. Pokud paprsek neprotíná žádný objekt, je tento bod daným světelným zdrojem osvětlen. V opačném případě je vůči tomuto zdroji ve stínu.

Obrázek 1: Schéma algoritmu sledování paprsku

- (b) odražený paprsek (reflected ray) - paprsek, který přichází ze směru, ze kterého by se mohl odrazit směrem k pozorovateli
- (c) lomený paprsek (refracted ray) - prochází rozhraním prostředí s různými indexy lomu a světlo se zde láme.

V bodě průsečíku primárního paprsku s povrchem objektu vypočítáme Phongův osvětlovací model pro nezastíněné světelné zdroje. K výsledné barvě přičteme s odpovídajícím koeficientem barvu odražených a lomených paprsků, které jsme sledovali rekurzivně stejnou procedurou jako paprsek primární. K zastavení rekurze stačí splnit alespoň jednu z následujících podmínek.

- Paprsek opustí scénu.
- Příspěvek barvy je nedostatečně velký.
- Je dosažena maximální hloubka rekurze.

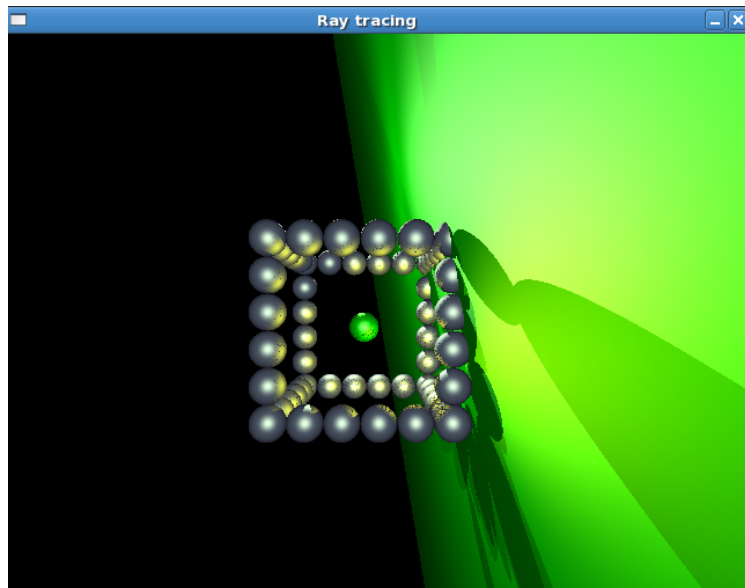
3 Implementace

Tvorba programu byla pojata jako týmový softwarový projekt a proto je celý algoritmus rozdělen do několika modulů, programovaných samostatně. Algoritmus jsme implementovali v jazyce C++ v prostředí linuxové distribuce CentOS. Ke grafickému vykreslení jsme využili knihovnu SDL. Náš program je napsán plně objektově, využívá dědičnosti a virtuálních metod. Implementovali jsme odrazy a průchody paprsků koulemi a rovinami, během další práce na projektu by bylo snadné jej doplnit o další třídy definující jiné objekty.

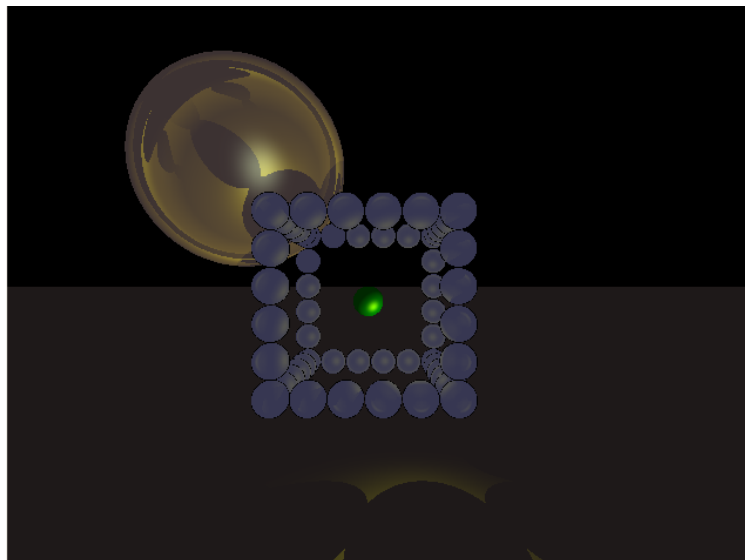
Při spuštění programu dojde k zavolání funkce `scena`, která inicializuje prostředí - objekty, kamery, zdroje světla. Následuje volání funkce `render`, jejímž úkolem je vyslat paprsek z pozice kamery postupně na všechny pixely promínaté plochy. K tomu se využívá funkce `SledujPaprsek`, která se rekurzivně volá a následuje dráhu paprsku. K tomuto účelu volá funkce `NejbliziPrusecik` a `PhongIllumination`, které zjistí nejbližší objekt na dané přímce a osvětlení daného bodu.

4 Výsledky

Pomocí našeho programu se nám podařilo vyrenderovat několik scén, z nichž dvě jsou uvedené v tomto příspěvku na Obr. 2 a Obr. 3.

Obrázek 2: Testovací scéna 1

Obrázek 3: Testovací scéna 2

5 Závěr

V rámci miniprojektu jsme se během dvou dnů seznámili s principem metody sledování paprsku pro počítačové zobrazování trojrozměrných scén a úspěšně jsme naprogramovali jejich implementaci. Přitom jsme si vyzkoušeli práci v týmu, moderní programovací techniky a další úkony, které bývají součástí dnešních softwarových projektů.

Poděkování: Rádi bychom poděkovali všem, kteří se podíleli na přípravě Týdne vědy na FJFI ČVUT a rovněž vedoucímu našeho miniprojektu Pavlu Strachotovi.

Reference

- [1] P. Strachota: *Počítačová grafika* (přednášky). FJFI ČVUT, Praha, 2010
- [2] Žára, Beneš, Sochor, Felkel: *Moderní počítačová grafika*. Computer Press, 2005. ISBN: 80-251-0454-0
- [3] T. Whitted: *An improved illumination model for shaded display*. Comm. ACM, 23(6), (1980), 343-349